

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش

کنکور آزمایشی

پاسخ تشریحی
پیش دانشگاهی
انسانی

مرحله دوم - سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

پاسخ ادبیات

- ۱- گزینه ۴ صحیح است.
- ۲- گزینه ۴ صحیح است. لرزیدن و چرخیدن ← لرزاندن و چرخاندن گذار به مفعول می‌شوند اما متمم‌خواه نیستند.
- ۳- گزینه ۴ صحیح است. گزینه‌ی (۱) زیر گرفت. گزینه‌ی (۲) ترک می‌کند. گزینه‌ی (۳) به راه افتاد، افعال مرکب هستند.
- ۴- گزینه ۲ صحیح است. چون نهاد «بدل» گرفته و حذف آن غیر ممکن است.
- ۵- گزینه ۳ صحیح است. در بین واژه‌های داده شده، «گرسنگان، دیکته‌ای، برهنگان، سخن‌گویان، زانوان، پیوستگی، زیبایی» دارای واج میانجی هستند.
- ۶- گزینه ۳ صحیح است. فعل «فرمودن» در گزینه‌ی (۳) به معنی «دستور دادن و امر کردن» است و در سایر گزینه‌ها در معنی «کردن و انجام دادن».
- ۷- گزینه ۴ صحیح است. «چون» یعنی مانند و حرف اضافه است. چون اگر معنی مثل و مانند بدهد، حرف اضافه است و اگر معنی وقتی بدهد حرف ربط است.
- ۸- گزینه ۴ صحیح است. مهر به جان من رسید «م» مضاف‌الیه است. در بقیه‌ی گزینه‌ها نقش مفعولی دارد.
- ۹- گزینه ۴ صحیح است. در بیت صورت سوال آمده است که عشق ازلی است و نمی‌توان چشم را از دیدن یار پرهیز داد و چشمی که یار را ببیند نمی‌تواند دیگر به او نگاه نکند. این مفهوم در گزینه‌ی (۴) نیز به خوبی آمده است که نمی‌توان بعد از دیدن یار و محبوب، نظر از او برگرفت. تشریح گزینه‌های دیگر:
- گزینه‌ی «۱»: تا زمانی که به خود می‌نگری و غیر از خدا چیزهای دیگر را می‌بینی، نمی‌توانی یار را ببینی.
- گزینه‌ی «۲»: با وجود لطیف بودن تو، تو را در هر جا می‌بینم، چرا که خداوند همه جا هست و ناپیدا است.
- گزینه‌ی «۳»: سیاه‌دلان نظر از من می‌پوشند، هر چند که من اکسیر وجودشان هستم و آن‌ها را عاشق می‌سازم.
- ۱۰- گزینه ۳ صحیح است. در بیت صورت سؤال، سعدی می‌گوید که من مثل شبنم بی‌ارزش و ناچیز بودم ولی آفتاب عشق مرا به کمال رساند و ارزش بخشید. شاعر در گزینه‌ی (۳) معتقد است که رخ کاهی او مورد توجه هیچ‌کس نبود ولی وقتی در کوی معشوق افتاد، این عشق او را به طلای معتبر تبدیل کرد.
- ۱۱- گزینه ۱ صحیح است. مفهوم بیت نخست: معشوق قصد و علاقه‌ای برای دل بردن از عاشق ندارد. (استغناى معشوق) مفهوم بیت‌های دوم و سوم: معشوق، عاشق را به سوی خود می‌کشد. مفهوم بیت چهارم: اختیار عاشق در دست معشوق است.
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. حسیض: نشیب، پستی، (مقابل اوج) / پایمردی: خواهشگری، میانجی‌گری، شفاعت / دستور: اجازه، راهنما، وزیر / سُخره: تمسخر، ریشخند / زندیق: ملحد، دهری، بی‌دین
- ۱۳- گزینه ۳ صحیح است. «عدم توجه به ظاهر» ← اشتراک بیت ۳ و شعر مجنون و عیب‌جو
- ۱۴- گزینه ۴ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه‌ی «۱» املاى صحیح کلمه: حوزه‌ی عاطفی» است. / گزینه‌ی «۲»: املاى صحیح کلمه «بی‌شائبه» است. / گزینه‌ی «۳»: درخشندگی ← درخشندگی
- ۱۵- گزینه ۳ صحیح است. مفهوم بیت سؤال تأکید بر عشق‌ورزی عاشق و ندیدن عیب‌های معشوق است (در گزینه‌ی ۳ به دشواری راه عشق اشاره شده است).
- ۱۶- گزینه ۲ صحیح است. استعاره: صهیفه‌ی مینا تضاد: نبود، بود کنایه: به چشم جای دادن
- تلمیح: بیت آخر به آیه‌ی (و ما رمیت اذ رمیت ولكن الله رمی) تلمیح دارد. (سوره‌ی انفال آیه‌ی ۱۷)
- ۱۷- گزینه ۳ صحیح است. معنی بیت «هزار بادیه»: عبور از هزار صحرائی صعب‌العبور با همراهی و عنایت تو آسان می‌شود. اگر این سخن من دروغ باشد، من خودخواه باشم. گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ با مفهوم مصراع اول این بیت مناسبت دارند.
- ۱۸- گزینه ۲ صحیح است. مفهوم ابیات صورت سوال و گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» بیانگر این مفهوم هستند که همه‌ی انسان‌ها و حتی دانشمندان برجسته از درک اسرار هستی عاجزند. در گزینه‌ی «۲» شاعر با مؤثر دانستن افسانه‌ی خویش، اشخاص ناپخته را شایسته‌ی درک آن نمی‌داند.
- ۱۹- گزینه ۳ صحیح است. نام پدیدآورندگان آثار:
- غرب‌زدگی، از رنجی که می‌بریم: جلال آل احمد (آثار دیگر: مدیر مدرسه، ترجمه‌ی قمارباز، خسی در میقات)
- بینوایان، کارگران دریا: ویکتور هوگو (آثار دیگر: مردی که می‌خندد، گوژپشت نتردام)
- نامه‌ها، سالاری‌ها: بزرگ علوی (آثار دیگر: چمدان، چشم‌هایش، میرزا، ورق‌پاره‌های زندان)
- راه‌آب‌نامه، هفت کشور: محمدعلی جمالزاده (آثار دیگر: تلخ و شیرین، شورآباد، دارالمجانین، سر و ته یک کرباس، قصه‌های کوتاه برای بچه‌های ریش‌دار، قصه‌ی ما به سر رسید، ترجمه‌ی قمارباز)
- بررسی سایر آثار: (۱) مجمع دیوانگان: صنعتی‌زاده (۲) جزیره‌ی سرگردانی: سیمین دانشور (همسر جلال آل احمد) - (۳) ژان والرژان: نام یکی از شخصیت‌های رمان بینوایان
- ۲۰- گزینه ۱ صحیح است. شکل درست موارد نادرست: مألوف / لهو / طرب / معاصی / مسخرگی

پاسخ عربی

- ۲۱- گزینه ۳ صحیح است. ۲۵- گزینه ۱ صحیح است. ۲۹- گزینه ۴ صحیح است. ۳۳- گزینه ۲ صحیح است. ۳۷- گزینه ۲ صحیح است.
- ۲۲- گزینه ۱ صحیح است. ۲۶- گزینه ۲ صحیح است. ۳۰- گزینه ۱ صحیح است. ۳۴- گزینه ۴ صحیح است. ۳۸- گزینه ۴ صحیح است.
- ۲۳- گزینه ۴ صحیح است. ۲۷- گزینه ۲ صحیح است. ۳۱- گزینه ۱ صحیح است. ۳۵- گزینه ۳ صحیح است. ۳۹- گزینه ۳ صحیح است.
- ۲۴- گزینه ۲ صحیح است. ۲۸- گزینه ۳ صحیح است. ۳۲- گزینه ۱ صحیح است. ۳۶- گزینه ۲ صحیح است. ۴۰- گزینه ۴ صحیح است.

پاسخ دین و زندگی

- ۴۱- گزینه ۱ صحیح است. در مرحله اول قیامت و پس از نفخ صور اول، اهل آسمان‌ها و زمین به جز آنان که خداوند می‌خواهد مدهوش شده و آسمان و زمین به آسمان و زمینی متناسب با قیامت تبدیل می‌شوند.
- ۴۲- گزینه ۱ صحیح است. حاکمان زمان می‌دانستند که امامان، حاکمان را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) به رسمیت نمی‌شناسند و مشروعیتی برای آنان قائل نیستند و خود را لایق این مسئولیت می‌دانند. به همین جهت همواره با امامان به بدی رفتار می‌کردند و نسبت به آنان و یارانشان انواع سختی‌ها و آزار و اذیت‌ها روا می‌داشتند تا آن‌جا که همه آن بزرگواران به شیوه‌های گوناگون توسط حاکمان وقت به شهادت رسیدند.
- ۴۳- گزینه ۱ صحیح است. پاداش و کیفر گاهی اوقات محصول طبیعی عمل است، مثلاً اگر کسی سیگار بکشد به امراض گوناگون دچار می‌شود. انسان‌ها نمی‌توانند با وضع قوانین آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن تطبیق دهند. گاهی پاداش و کیفر بر اساس مجموعه‌ای از قراردادها است، مانند این که اگر کارگر در طول روز کار معینی را انجام دهد، دستمزد مشخصی را به ازای آن دریافت می‌کند. این قراردادها و مجموعه قوانین با اختیار انسان و وضع قوانین جدید قابل تغییر است.
- ۴۴- گزینه ۲ صحیح است. پاداش و جزای انسان‌ها در قیامت بازگشت حقیقت اعمال آن‌ها است، لذا آیه شریفه اشاره به این معنا دارد که عذاب همان عمل انسان‌ها و خودشان هستند و بنا به روایت پیامبر اکرم (ص) اعمال نیک انسان مایه انس او و اعمال ناشایست مایه وحشت او در قیامت می‌شود که از انسان جدا نیست.

- ۴۵- گزینه ۴ صحیح است. با ژرفاندیشی در عبارت‌های «ان ارادنی الله بضر هل هن کاشفات ضره» و «او ارادنی الله برحمته هل هن ممسکات رحمة» از آیه ۳۸ سوره زمر به چرایی توکل بر خدا پی می‌بریم.
- ۴۶- گزینه ۱ صحیح است. برای رسیدن به تصمیم صحیح، بهتر است انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد، اندیشه و تفکر کند، با دیگران مشورت کند و بهترین راه ممکن را برگزیند. آیه «فبما رحمة من الله لنت لهم و لو كنت فظاً غليظ القلب ...» به آن سوال پاسخ می‌دهد. از نظر امام صادق (ع)، در سخن خداوند به حضرت داود (ع)، چاره‌جویی از کارها معلول پناه بردن خالصانه به خداست.
- ۴۷- گزینه ۳ صحیح است. عشق و محبت به خداوند چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند که این مفهوم در بیت «الهی سینه‌ای ده آتش افروز / در آن سینه دلی و آن دل همه سوز» نیز مشهود است.
- ۴۸- گزینه ۲ صحیح است. امام خمینی (ره) می‌گوید: «مگر تحقق دیانت ... حاشا که خلوص عشق موحدین جز به ظهور کامل نفرت از مشرکین و منافقین میسر شود». این سخن بیانگر مفهوم تبری در دین‌داری است.
- ۴۹- گزینه ۳ صحیح است. بر اساس آیه شریفه «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ»؛ بگو چه کسی زینت‌های الهی را که برای بندگان خود آفریده و روزی‌های پاکیزه را حرام کرده است؟ بگو این‌ها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده‌اند (اگر چه دیگران نیز با آن‌ها مشارکت دارند ولی) در قیامت خالص (برای مؤمنان) خواهد بود این چنین آیات (خود) را برای کسانی که آگاه‌اند شرح می‌دهیم. «زینت‌هایی که خداوند برای بندگان آفریده و روزی‌های پاک در جهان آخرت مخصوص مؤمنان است.» عبارت شریفه «جعل بینکم مودة و رحمة» به مودت و مهربانی میان زن و شوهر و عبارت شریفه «لتسکونوا الیها» به آرامش میان آن دو اشاره دارد.
- ۵۰- گزینه ۳ صحیح است. طبق آیه ۲۳ سوره مریم (آیه گزینه ۳)، مریم از این که مردم او را گناهکار می‌دانند و به خاطر گناهی که مرتکب نشده سرزنشش خواهند کرد آرزو کرد که ای کاش مرده بودم و پیش از این فراموش می‌شدم. این امر حاکی از حیا و عفت مریم (سلام الله علیها) و بی‌گناهی اوست.
- ۵۱- گزینه ۴ صحیح است. خداوند نعمت هدایت را با وجود انبیاء و اولیای خود کامل کرده و راه رسیدن به رستگاری را به انسان‌ها نشان داده است. پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم)، خود و امام علی (علیه‌السلام) را پدران امت معرفی کرده‌اند.
- ۵۲- گزینه ۳ صحیح است. عصر غیبت، عصر دودلی‌ها و شک و تردیدها است. در این دوره، فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند. مؤمن حقیقی، به خود تردید راه نمی‌دهد و با یقین، برای فردای روشن آماده می‌شود. پیامبر اکرم (ص) به حضرت علی (ع) فرمود: بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که در روزگار آئینه زندگی می‌کنند، پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین (ع) (و تفکر در آن‌ها) ایمان می‌آورند.
- ۵۳- گزینه ۴ صحیح است. اولین ثمره اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان و یأس او از فرد با اخلاص است. به تدریج که انسان رشته‌های اخلاص را محکم می‌کند، توانایی شیطان در وسوسه کردن کم می‌شود تا جایی که به هیچ وجه نمی‌تواند در وی تأثیر بگذارد. همان‌طور که شیطان برای کشاندن حضرت یوسف (ع) به گناه و فساد، دام گسترده بود اما موفق نشد. قرآن در این باره می‌فرماید: «كذلك لنصرف عنه السوء و الفحشاء أنه من عبادنا المخلصین»
- ۵۴- گزینه ۳ صحیح است. به هر میزان که معرفت و ایمان ما به خداوند بیشتر شود و او را عمیق‌تر بشناسیم، انگیزه ما برای پرستش و بندگی او افزایش می‌یابد، دعوت قرآن کریم به تفکر و تقلد در آیات و نشانه‌های الهی به همین مقصود است. اوقاتی را به تفکر در آیات الهی در خلقت اختصاص دهیم و هنگام دیدن هر یک از مخلوقات پیرامون خود سعی کنیم حکمت و قدرت عظیم خالق آن را به یاد آوریم و فراموش نکنیم که: این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار.
- ۵۵- گزینه ۴ صحیح است. این سوال تأکید دارد که «توحید در عبادت، ثمره و نتیجه توحید در نظر و عقیده است.» این مفهوم از آیه شریفه «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم» برداشت می‌شود. زیرا این آیه به رابطه علیت میان توحید در ربوبیت و توحید در عبادت اشاره دارد و می‌فرماید که کسی لایق عبادت است که رب انسان باشد.
- ۵۶- گزینه ۴ صحیح است. کلمه «لا اله الا الله» از دو بخش تشکیل یافته، بخش اول آن، نفی معبود (لا اله) مانند بت‌های ساختگی و طاغوت‌ها است. بنابراین آیه «و لقد بعثنا فی کل امة رسولا ان اعبدوا الله و اجتنبوا الطاغوت» و همانا در هر امتی رسولی را برانگیختیم (تا دعوت کند) که خدا را بپرستید و از طاغوت بپرهیزید» حاوی مفهوم بخش اول کلمه توحید است.
- ۵۷- گزینه ۴ صحیح است. جامعه منتظر به واقعیت‌های ناهنجار موجود «نه» می‌گوید، به امید فردای درخشان تلاش می‌کند و حکومت‌های غیرالهی و طاغوتی را نمی‌پذیرد. انسان منتظر به معنای خاص کلمه، کسی است که هدف و آرمان خود را می‌شناسد.
- ۵۸- گزینه ۴ صحیح است. آیه شریفه اشاره به مسدود بودن راه ورود باطل و تحریف چه قبل از نزول قرآن، چه بعد از آن با توجه به سرچشمه گرفتن از حکمت الهی می‌نماید؛ و با توجه به نکته کتاب، قرآن کتاب جاودانه و برای تمام اعصار است و راهگشای زندگی مسلمانان خواهد بود.
- ۵۹- گزینه ۳ صحیح است. دو عاملی که به گفته برخی از جامعه‌شناسان سبب پویایی جامعه شیعه شده، گذشته سرخ و آینده سبز است.
- ۶۰- گزینه ۱ صحیح است. رهبر باید با روش‌های درست و منطقی به روشنگری مردم بپردازد و تلاش کند که آنان را به روشن‌بینی و بصیرت لازم برساند. «ادع الی سبیل ربک ...»

پاسخ زبان

- ۶۱- گزینه ۳ صحیح است. ۶۵- گزینه ۴ صحیح است.
- ۶۲- گزینه ۳ صحیح است. ۶۶- گزینه ۳ صحیح است.
- ۶۳- گزینه ۱ صحیح است. ۶۷- گزینه ۴ صحیح است.
- ۶۴- گزینه ۳ صحیح است. ۶۸- گزینه ۲ صحیح است.
- ۷۳- گزینه ۴ صحیح است. ۶۹- گزینه ۴ صحیح است.
- ۷۴- گزینه ۲ صحیح است. ۷۰- گزینه ۳ صحیح است.
- ۷۵- گزینه ۳ صحیح است. ۷۱- گزینه ۳ صحیح است.
- ۷۶- گزینه ۱ صحیح است. ۷۲- گزینه ۴ صحیح است.
- ۷۷- گزینه ۲ صحیح است.
- ۷۸- گزینه ۳ صحیح است.
- ۷۹- گزینه ۱ صحیح است.
- ۸۰- گزینه ۳ صحیح است.

پاسخ ریاضی

- ۸۱- گزینه ۳ صحیح است. $۱۲ \times ۰ / ۵ = ۶$
- ۸۲- گزینه ۳ صحیح است. $۷ / ۳ - ۶ / ۸ = ۰ / ۵$
- ۸۳- گزینه ۴ صحیح است. $۱۸ - ۱۳ = ۵$ فراوانی مطلق
- ۸۴- گزینه ۳ صحیح است. $\frac{۱}{۱۰} = \frac{۵}{n} \Rightarrow n = ۵۰$
- ۸۳- گزینه ۴ صحیح است. $\frac{۱۷/۵}{۱۰۰} = \frac{x}{۳۶۰} \Rightarrow x = ۶۳$
- ۸۴- گزینه ۳ صحیح است. $\alpha = ۱۰۰ - ۸۲ / ۵ = ۱۷ / ۵$
- دو ریشه $x^4 - ۸x^2 - 9 = 0$
- $(x^2 - 9)(x^2 + 1) = 0 \Rightarrow x = \pm 3$

۸۵- گزینه ۱ صحیح است.

هر مقداری

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$\Delta = b^2 - 4xc = K^2 + 36 > 0$$

$$13^2 = x^2 + (x+7)^2 \Rightarrow 2x^2 + 14x - 120 = 0$$

۸۶- گزینه ۲ صحیح است.

$$x^2 + 7x - 60 = 0 \Rightarrow (x+12)(x-5) = 0 \Rightarrow x = 5$$

$$\text{مساحت} = \frac{5 \times 12}{2} = 30$$

۸۷- گزینه ۲ صحیح است.

$$4x^2 - 8x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 64 - 16 = 48$$

$$x = \frac{8 \pm \sqrt{48}}{8} = \frac{4 \pm 4\sqrt{3}}{8} = \frac{2 \pm \sqrt{3}}{2}$$

۸۸- گزینه ۲ صحیح است. حسابی a و c عوض می‌شود.

۸۹- گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} a + 4d = 20 \\ a + 7d = 26 \end{cases} \Rightarrow 3d = 6 \Rightarrow \begin{matrix} d = 2 \\ a = 12 \end{matrix}$$

$$t_{20} = 12 + 19 \times 2 = 12 + 38 = 50$$

$$50 + 52 = 102$$

۹۰- گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{1000}{3} = 333 \frac{2}{3}$$

$$333 - 33 = 300$$

$$\frac{99}{3} = 33$$

۹۱- گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{cases} 3a + 2d = 39 \\ 3a + 12d = 66 \end{cases} \Rightarrow \begin{matrix} a = 10 \\ d = 3 \end{matrix}$$

$$3a + 21d = 3 \times 10 + 21 \times 3 = 30 + 63 = 93$$

۹۲- گزینه ۲ صحیح است.

$$a^2 = \frac{1}{16} \times \frac{1}{25} \Rightarrow a = \sqrt{\frac{1}{16 \times 25}} = \frac{1}{4 \times 5} = \frac{1}{20}$$

۹۳- گزینه ۱ صحیح است.

$$S_n = \frac{a(r^n - 1)}{r - 1} \Rightarrow \frac{255}{4} = \frac{a_1 \times \frac{-255}{256}}{-\frac{1}{2}} \Rightarrow a_1 = 32$$

$$g = a_1 r^f = 32 \times \left(\frac{1}{2}\right)^4 = 2$$

۹۴- گزینه ۱ صحیح است.

$$b^2 = \frac{7}{12} \times \frac{7}{3} \Rightarrow b = \frac{7}{6}$$

$$r = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{3} \quad \text{Ln} S_n = \frac{a}{1-r} = \frac{\frac{1}{2}}{1-\frac{2}{3}} = 1/5$$

۹۵- گزینه ۴ صحیح است.

پاسخ ادبیات اختصاصی

۹۶- گزینه ۲ صحیح است.

خِر	ق	از	ما	می	س	تا	ند	نا	ف	ی	مُش	کی	ن	فَس
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	U	-	-	U	-
از	ه	وا	دا	را	ن	آن	زُل	ف	پ	رِ	شا	نیم	ما	-
-	U	-	-	-	U	-	-	U	U	-	-	-	U	-

اختیار زبانی

در شعر فوق دو اختیار زبانی (بلند شدن کسره اضافه) دیده می‌شود.

۹۷- گزینه ۳ صحیح است. اگر مصراع اول بیت مورد نظر را تقطیع کنیم به صورت زیر خواهد بود:

چه غم از کشمکش گردش دوران دارد / فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

۱۰۵- گزینه ۳ صحیح است. نکته مهم آن که هجای پایان نیم مصراع (دوست) در وزن متناوب دوری باید بلند باشد. یعنی اگر کشیده باشد (دوست) - U یا کوتاه (U)، آن را بلند حساب می‌کنیم.

۱۰۶- گزینه ۱ صحیح است. فرهاد در اول بیت فوراً ما را به سمت تلمیح هدایت می‌کند و در ادامه می‌بینیم که شیرین نیز دارای دو معنی در بیت است. هم نام معشوقه فرهاد و هم شیرین و مطبوع. پس ایهام نیز مهیاست. در همین موقعیت یعنی در ترکیب گفتار شیرین به حس آمیزی نیز پی می‌بریم و در جست‌وجوی کنایه به جان بداد برمی‌خوریم که کنایه از مرگ است.

۱۰۷- گزینه ۴ صحیح است. جناس ناقص اختلافی: بیت «ب»: آباد و آزاد / جناس تام: بیت «ج»: چنگ (پنج‌ت دست) و چنگ (از آلات موسیقی) / جناس ناقص حرکتی: بیت «د»: مهر و مهر / جناس ناقص افزایشی: بیت «الف»: تاب و عتاب

۱۰۸- گزینه ۴ صحیح است. (باغ نظر: تشبیه) (چمن آرای جهان: استعاره از خداوند) (باد و باغ: جناس ناقص اختلافی) (غنچه نبستن: کنایه از خلق نکردن) (چمن، باغ، غنچه: مراعات نظیر) بیت فاقد آرایه ایهام و تناسب ایهام است.

۱۰۹- گزینه ۱ صحیح است. مورد نادرست: بیت «ب»: در این بیت «استعاره مصرحه» وجود ندارد.

بررسی سایر ابیات: الف: ← موازنه

آن	سنبل	مشکینت	که	پوشید	به	سنبل
↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕
و آن	پسته	نوشینت	که	افکند	به	پروین

«ج» ← واج آرایه: تکرار صامت «ش» (۶ بار) و «ن» (۶ بار)

«د» ← تشبیه مفرد: تشبیه شاه به خورشید و دشمن به شب
مشبه مشبه‌به مشبه مشبه‌به

«هه» ← استعاره مکنیه: کنگره عرش: کنگره (قصر)
اجزای مشبه‌به حذف شده مشبه‌به حذف شده

«و» ← اشتقاق: «شعر» و «شاعر» «ز» ← مجاز: دست (مجاز)
↓ علاقه کلیه
انگشت (حقیقت)

۱۱۰- گزینه ۱ صحیح است.

۱۱۱- گزینه ۱ صحیح است.

الف) خورشید برای آن که این بزم تماشایی را بنگرد، طلوع می‌کند ← حسن تعلیل

ب) لاله در این بیت ایهام دارد ۱- گل لاله، ۲- دختری به نام لاله.

ج) در این بیت «شهریار» مصراع دوم را از حافظ گرفته است و آرایه تضمین را آفریده است.

د) به ماجرای «شق القمر» کردن پیامبر و هم‌چنین «نالالحق» گفتن حلاج تلمیح دارد.

ه) پنج‌ت عشق ← اضافه استعاره دارد.

۱۱۲- گزینه ۲ صحیح است. در گزینه «الف» تناقض آشکار است و تناقض، آخرین آرایه‌ای است که در صورت پرسش آمده، بنابراین گزینه‌ای درست است که آخرین مورد آن «الف» باشد. بر این بنیاد گزینه‌های «۱» و «۴» به کنار می‌روند. از میان گزینه‌های «۲» و «۳» نیز «۲» را برمی‌گزینیم زیرا در آن گزینه، ابتدا

مورد «د» و در بیت «د» اولین آرایه یعنی استعاره دیده می‌شود. (محنت آباد ← دنیا)

۱۱۳- گزینه ۱ صحیح است.

۱۱۴- گزینه ۳ صحیح است. «ب» سرو استعاره از اسفندیار / الف) تضاد: می‌آیی، می‌روم / د) ایهام: «عهد» در مصراع دوم: ۱- پیمان ۲- روزگار / ج) اسلوب معادله: بی‌محبتی دوستان را از هم جدا می‌کند (مدعا) همان‌طور که باد خزان برگ‌ها را از درخت جدا می‌کند (مثلاً)

۱۱۵- گزینه ۲ صحیح است. تشبیه اول: چشمه خورشید - تشبیه دوم: تو چشمه خورشید هستی - تشبیه سوم: من سایه بید هستم.

ایهام اول: سایه	سایه واقعی	ایهام دوم: زدی	ضربه زدی
↕	↕	↕	↕
ایهام اول: سایه	حمايت	ایهام دوم: زدی	نوازش کردی

۱۱۶- گزینه ۴ صحیح است. تفسیر سور آبادی در نیمه دوم قرن پنجم نوشته شده است.

۱۱۷- گزینه ۳ صحیح است.

۱۱۸- گزینه ۳ صحیح است. ابن مقفع در قرن دوم هجری، آن را از فارسی به عربی برگردانده است.

۱۱۹- گزینه ۲ صحیح است.

۱۲۰- گزینه ۲ صحیح است.

۱۲۱- گزینه ۴ صحیح است.

۱۲۲- گزینه ۱ صحیح است.

۱۲۳- گزینه ۲ صحیح است.

۱۲۴- گزینه ۱ صحیح است.

۱۲۵- گزینه ۳ صحیح است.

پاسخ عربی اختصاصی

- ۱۲۶- گزینه ۱ صحیح است. ۱۲۸- گزینه ۲ صحیح است. ۱۳۰- گزینه ۱ صحیح است. ۱۳۲- گزینه ۴ صحیح است. ۱۳۴- گزینه ۴ صحیح است.
 ۱۲۷- گزینه ۲ صحیح است. ۱۲۹- گزینه ۴ صحیح است. ۱۳۱- گزینه ۳ صحیح است. ۱۳۳- گزینه ۱ صحیح است. ۱۳۵- گزینه ۳ صحیح است.

پاسخ اقتصاد

- ۱۳۶- گزینه ۳ صحیح است. ارزش پولی کلیه کالاها و خدمات نهایی که توسط یک ملت در طی یک سال تولید می‌شود را تولید ناخالص ملی می‌نامند که اگر هزینه استهلاک (هزینه جایگزینی سرمایه‌های فرسوده شده) را از آن کم کنیم، تولید خالص ملی محاسبه می‌شود.
 ۱۳۷- گزینه ۱ صحیح است. از نیروی انسانی به عنوان برترین عامل تولید یاد می‌شود. بالاتر بودن قیمت یک کالا از سطح تعادلی منجر به کاهش تقاضا و به وجود آمدن مازاد عرضه می‌شود. رقابت بین تولیدکنندگان موجب می‌شود برای جلب مشتریان، کالاهایشان را با کیفیت مناسبتر و قیمت پایین‌تری عرضه کنند.
 ۱۳۸- گزینه ۲ صحیح است. زیرا با رونق اقتصادی، فعالیت‌های تولیدی گسترش یافته و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیشتر می‌شود. این به معنای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و رسیدن به اشتغال کامل است.
 ۱۳۹- گزینه ۴ صحیح است. در چارچوب سیاست‌های اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت می‌بایست سهم خود را در اقتصاد کاهش دهد و موجبات تقویت بخش خصوصی در اقتصاد کشور را فراهم سازد.
 ۱۴۰- گزینه ۳ صحیح است. در مقدمه قانون اساسی و در دین اسلام این نکته مورد تأکید قرار گرفته که اقتصاد وسیله است و از وسیله انتظاری جز کارایی بهتر در راه وصول به هدف، نمی‌توان داشت.
 ۱۴۱- گزینه ۱ صحیح است. در اصل ۴۸ مورد تأکید قرار گرفته که دولت باید موجبات رشد و شکوفایی تمام مناطق کشور را فراهم بیاورد و با توجه مضاعف به مناطق محروم، بکوشد نابرابری بین مناطق را کاهش دهد و از بین ببرد.
 ۱۴۲- گزینه ۲ صحیح است. تنظیم و پیشنهاد بودجه با دولت است - تصویب بودجه از وظایف مجلس شورای اسلامی است - بودجه در تمامی دستگاه‌های دولتی لازم الاجراست - دیوان محاسبات هم که اعضای آن را مجلس انتخاب می‌کند، وظیفه نظارت بر اجرای بودجه را برعهده دارد.
 ۱۴۳- گزینه ۴ صحیح است. انتشار اسکناس جدید، قدرت خرید ایجاد می‌کند و اگر اقتصاد در اشتغال کامل باشد و کالای جدیدی تولید نگردد، با فزونی تقاضا نسبت به عرضه روبه‌رو خواهیم شد که نتیجه آن تورم است.
 ۱۴۴- گزینه ۲ صحیح است. هزینه‌های جاری یا عادی شامل هزینه‌های پرسنلی، هزینه‌های اداری و پرداخت‌های انتقالی (هزینه‌هایی که دولت به منظور تأمین اجتماعی، ایجاد توازن اجتماعی و رفع نابرابری‌ها به صورت بلاعوض صرف می‌کند مانند حقوق ایام بیکاری یا از کارافتادگی و...) می‌شود.

۱۴۵- گزینه ۳ صحیح است.

$$\text{تومان } ۱۰۰۰ = ۰/۰۲ \times ۵۰۰۰۰$$

$$\text{تومان } ۲۰۰۰ = ۰/۰۴ \times ۵۰۰۰۰$$

$$\text{تومان } ۱۰۰۰ = ۰/۰۵ \times ۲۰۰۰۰$$

$$\text{تومان } ۴۰۰۰ = ۱۰۰۰ + ۲۰۰۰ + ۱۰۰۰$$

پاسخ تاریخ

- ۱۴۶- گزینه ۲ صحیح است. ۱۴۸- گزینه ۱ صحیح است. ۱۵۰- گزینه ۱ صحیح است. ۱۵۲- گزینه ۳ صحیح است. ۱۵۴- گزینه ۳ صحیح است.
 ۱۴۷- گزینه ۲ صحیح است. ۱۴۹- گزینه ۲ صحیح است. ۱۵۱- گزینه ۳ صحیح است. ۱۵۳- گزینه ۲ صحیح است. ۱۵۵- گزینه ۴ صحیح است.

پاسخ جغرافیا

- ۱۵۶- گزینه ۲ صحیح است. ۱۵۸- گزینه ۴ صحیح است. ۱۶۰- گزینه ۳ صحیح است. ۱۶۲- گزینه ۳ صحیح است. ۱۶۴- گزینه ۴ صحیح است.
 ۱۵۷- گزینه ۳ صحیح است. ۱۵۹- گزینه ۱ صحیح است. ۱۶۱- گزینه ۲ صحیح است. ۱۶۳- گزینه ۴ صحیح است. ۱۶۵- گزینه ۲ صحیح است.

پاسخ جامعه‌شناسی

- ۱۶۶- گزینه ۴ صحیح است. علوم اجتماعی با داوری و انتقاد درباره کنش‌های اجتماعی، فرصت واکنش و موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورد.
 ۱۶۷- گزینه ۱ صحیح است. جهان عینی در برابر جهان انسانی قرار دارد و از دیدگاه متفکران مسلمان شامل طبیعت و فوق طبیعت است. کسانی که جهان عینی را به طبیعت محدود می‌کنند، بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
 ۱۶۸- گزینه ۲ صحیح است. به مجموعه شناخت مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، فرهنگ گفته می‌شود. نظم و چینش عناصر و اعضای جهان اجتماعی، با اراده و آگاهی انسان تعریف می‌شود. به چیزی که به عنوان نشانه یا نماینده‌ی پدیده‌ی دیگری به کار می‌رود نماد گفته می‌شود.
 ۱۶۹- گزینه ۱ صحیح است. در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، اجزا و پدیده‌هایی قرار دارند که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزا دارند و کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند.

- ۱۷۰- گزینه ۳ صحیح است. همه پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند، اما همه پدیده‌های اجتماعی دارای بُعد محسوس و عینی نیستند. بعضی پدیده‌های اجتماعی کاملاً ذهنی هستند و برخی از آنها بُعد محسوس قوی‌تری دارند.
- ۱۷۱- گزینه ۱ صحیح است. انسان در قبال فرهنگی که از طریق آموزش و تربیت به او منتقل می‌شود، کنشگری فعال و تأثیرگذار است. تنوع معرفت انسانها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها سبب پیدایش جهان‌های مختلف می‌شود.
- ۱۷۲- گزینه ۳ صحیح است. یکی از ویژگی‌های جهان متجدد از دیدگاه ماکس وبر، بسط و توسعه عقلانیت ابزاری می‌باشد و مراد از آن، دانش‌ها و علوم تجربی است.
- ۱۷۳- گزینه ۲ صحیح است. اندیشمندانی که جهان‌های اجتماعی را در عرض هم می‌دانند، معتقدند جوامعی که متعلق به فرهنگ‌های مختلف هستند، با روابط متقابل که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ یک از آنها نمی‌توانند با حفظ هویت خود مسیر فرهنگ دیگر را ادامه دهند.
- ۱۷۴- گزینه ۳ صحیح است. در استعمارنو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و سازوکارهای غیرمستقیم (از طریق دولت‌های دست‌نشانده) کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
- ۱۷۵- گزینه ۱ صحیح است. در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمارنو، استعمارگران پنهان و مجریان آنها آشکارند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان اند.

پاسخ فلسفه و منطق

- ۱۷۶- گزینه ۳ صحیح است. وجود ذاتی برای ذات علت و فاعل نمی‌خواهد. مثال سه ضلعی بودن مثلث علت مستقلی ندارد و در حقیقت رسم مثلث همان و سه ضلعی بودن مثلث هم همان. خود مثلث علت و فاعل می‌خواهد اما سه ضلعی بودن خیر.
- ۱۷۷- گزینه ۱ صحیح است. نوع و فصل مصداق یکسان دارند. مانند: انسان و ناطق. نوع با جنس خودش نیز رابطه عموم و خصوص مطلق دارد مانند: انسان و حیوان.
- ۱۷۸- گزینه ۲ صحیح است. در سلسله انواع و اجناس مربع، گسترده‌ترین مفهوم به ترتیب مقدار، مقدار پیوسته مقدار پیوسته ثابت، شکل، مربع می‌باشد.
- ۱۷۹- گزینه ۱ صحیح است. جنس الاجناس مکعب مقدار است و دیوار جوهر.
- ۱۸۰- گزینه ۴ صحیح است. قسمت اول: توضیح قسمت اول: بعضی علت‌ها معلول هستند. (ممکنات) - بعضی علت‌ها معلول نیستند. (واجب الوجود) - بعضی معلول‌ها علت هستند. (ممکنات) - بعضی معلول‌ها علت نیستند. (ممکنات)
- قسمت دوم: هیچ واجب الوجودی ممکن الوجود نیست - هیچ ممکن الوجودی واجب الوجود نیست.
- ۱۸۱- گزینه ۱ صحیح است. علوم تجربی به اصول فلسفی متکی است و این اصول در فلسفه قابل تحقیق است.
- ۱۸۲- گزینه ۲ صحیح است. علت گرمای آب چون از مصادیق علت و معلول است در علوم طبیعی بررسی می‌شود ولی اصل علیت در فلسفه.
- ۱۸۳- گزینه ۳ صحیح است. هارون الرشید به توصیه و تشویق وزیر خود، یحیی برمکی بیت الحکمه یا خزانه الحکمه را به منظور ترویج علوم جندی شاپور، در بغداد تأسیس کرد.
- ۱۸۴- گزینه ۴ صحیح است. شیخ اشراق شهاب الدین سهروردی فلسفه ابن سینا را به مسیر تازه‌ای هدایت کرد.
- ۱۸۵- گزینه ۲ صحیح است. بزرگ‌ترین دایره المعارف اسلامی تألیف قطب الدین شیرازی شاگرد خواجه نصیر طوسی بود.

پاسخ روان‌شناسی

- ۱۸۶- گزینه ۳ صحیح است. در قیاس، محقق پس از مشاهدات اولیه یک حدس اولیه قابل بررسی تجربی ارائه می‌دهد که فرضیه نامیده می‌شود - نظریه علمی یا تئوری یک نظام کلی برای تبیین پدیده مورد نظر است - در روش آزمایشی، متغیری که به طور مستقیم به وسیله آزمایشگر دستکاری می‌شود، متغیر مستقل نامیده می‌شود.
- ۱۸۷- گزینه ۱ صحیح است. در نظریه روانکاوی فروید در تبیین رفتار بر نقش غرایز ذاتی و تجارب اولیه دوران کودکی تأکید می‌شود. براساس پیش فرض رویکرد شناختی، ذهن شبیه یک رایانه است که دربرگیرنده فرایندهایی چون درون داد، ذخیره سازی و یادآوری داده هاست. براساس رویکرد رفتاری، ما نتیجه شکل‌گیری محرک و پاسخ‌هایی هستیم که در واکنش به محیط خود می‌دهیم.
- ۱۸۸- گزینه ۲ صحیح است. ریش به معنای آمادگی زیستی است و خود مبتنی بر یک نقشه ژنتیکی می‌باشد.
- ۱۸۹- گزینه ۲ صحیح است. ویژگی‌های مربوط به دوره پیش عملیاتی (۲ تا ۷ سالگی) است.
- ۱۹۰- گزینه ۴ صحیح است. از نظر اریکسون بحران اولین مرحله تولد تا یک سالگی، اعتماد در برابر بی اعتمادی است. در سنین ۱۲ تا ۲۰ سالگی بحران هویت در مقابل بی هویتی رخ می‌دهد و در دوره سالخوردگی (۶۵ سالگی به بالا) فرد با بحران یک پارچگی و وحدت در مقابل ناامیدی و سرخوردگی رو به رو است.
- ۱۹۱- گزینه ۴ صحیح است. عبارت گزینه یک به رشد جسمانی و گزینه دو به رشد هیجانی و اجتماعی مربوط می‌شود. در ارتباط با گزینه سه نیز باید گفت که در هنگام تولد حس بویایی و شنوایی نسبتاً فعال‌اند ولی حس بینایی ضعیف است.
- ۱۹۲- گزینه ۲ صحیح است. در دوره کودکی اول (۲ تا ۶ سالگی) در چارچوب رشد هیجانی و اجتماعی، تفاوت‌های جنسی و نقش جنسی برای کودکان مطرح می‌شود.
- ۱۹۳- گزینه ۱ صحیح است. عامل جغرافیایی - فرهنگی یکی از عوامل مؤثر در شروع سن بلوغ است. عبارت‌های مربوط به گزینه‌های ۲ و ۳ برعکس هستند و فشارهای روانی و فاصله عاطفی والدین و نوجوانان نیز تأثیر متفاوتی بر پسران و دختران دارد.
- ۱۹۴- گزینه ۲ صحیح است. از نظر کلبگ، قبل از دبستان، رفتار اخلاقی از تشویق و جایزه و اجتناب از تنبیه (منفعت شخصی) تأثیر می‌پذیرد. بین ۷ تا ۱۵ سالگی، رفتار اخلاقی بر مبنای قوانین اجتماعی می‌باشد و ۱۷-۱۶ سالگی به بعد، فرد می‌کوشد بر اساس اصول اخلاقی رفتار کند.
- ۱۹۵- گزینه ۱ صحیح است. مهم‌ترین ویژگی رشد روانی - اجتماعی در دوره نوجوانی دسترسی به تعریفی از خود و دستیابی به هویت است که پاسخی به سؤال مهم «من کیستم؟» می‌باشد.